

390335 - BRA - Bioremediació Ambiental

Unitat responsable: 390 - ESAB - Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
Unitat que imparteix: 745 - EAB - Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia
Curs: 2019
Titulació: GRAU EN ENGINYERIA DE SISTEMES BIOLÒGICS (Pla 2009). (Unitat docent Obligatòria)
Crèdits ECTS: 6 Idiomes docència: Català

Professorat

Responsable: Hereter Quintana, Agnès
Altres: Carbó Moliner, Rosa
Mas Serra, Maria Teresa

Competències de la titulació a les quals contribueix l'assignatura

Específiques:
1. Tècniques de biorremediació ambiental.

Metodologies docents

La metodologia docent emprada combina classes teòriques participatives (grup gran), classes pràctiques (grup petit) i treballs individuals i de grup, propiciant en tot moment la implicació del estudiant en el seu procés formatiu. En les classes pràctiques es plantejaran estudis de casos relacionats amb les diverses temàtiques abordades tant a l'aula com al laboratori.

Es farà servir material de suport a través d'ATENEA i material en altres suports.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Els alumnes hauran de ser capaços d'adquirir coneixements de problemàtiques ambientals, agrícoles i del paisatge, i de tecnologies de bioremediació relacionades amb la vegetació.

Es tractarà d'aprofundir en els coneixements de les tècniques naturals i d'enginyeria útils en els tractaments de descontaminació ambiental de sòls i aigües fonamentalment, amb una part important de descripció de la degradació microbiana de contaminants.

Hores totals de dedicació de l'estudiantat

Dedicació total: 150h	Hores grup gran:	40h	26.67%
	Hores grup mitjà:	0h	0.00%
	Hores grup petit:	20h	13.33%
	Hores activitats dirigides:	0h	0.00%
	Hores aprenentatge autònom:	90h	60.00%

390335 - BRA - Bioremediació Ambiental

Continguts

1-INTRODUCCIÓ	Dedicació: 8h Grup gran/Teoria: 3h Aprentatge autònom: 5h
Descripció: La bioremediació com una eina de la bioenginyeria ambiental. Objectius generals de l'assignatura. Àmbits d'actuació: sòls, aigües, aire, restauració ambiental en general. Activitats vinculades: Activitat 1 classes d'explicació teòrica Activitat 2: proves individuals d'avaluació	
2-MICROORGANISMES I CONTAMINANTS XENOBIÒTICS	Dedicació: 35h Grup gran/Teoria: 10h Grup petit/Laboratori: 4h Aprentatge autònom: 21h
Descripció: Biodegradabilitat i efectes ecològics. Assaigs de biodegradabilitat i biomagnificació. Sembra microbiana i bioenginyeria per la biorremediació de contaminants. Processos metabòlics microbians implicats en l'eliminació de diferents contaminants. Contaminació petrolífera marina. Activitats vinculades: Activitat 1 classes d'explicació teòrica Activitat 2: proves individuals d'avaluació Activitat 3: estudi de casos	

390335 - BRA - Bioremediació Ambiental

3-DEGRADACIÓ DE SÒLS. CONTAMINACIÓ DE SÒLS I AIGÜES SUBTERRÀNIES	Dedicació: 51h Grup gran/Teoria: 14h Grup petit/Laboratori: 6h Aprentatge autònom: 31h
Descripció: La degradació de sòls. Tipus generals i processos. Restauració ecològica d'activitats extractives, mines i abocadors. Els sòls contaminats. Definicions. Origen i efectes de la contaminació dels sòls i aigües subterrànies. Legislació aplicable. Principis de descontaminació de sòls. Tecnologies més usuals. Tecnologies de bioremediació de la zona saturada. Activitats vinculades: Activitat 1 classes d'explicació teòrica Activitat 2: proves individuals d'avaluació Activitat 3: estudi de casos	
4-FITOREMEDIACIÓ	Dedicació: 56h Grup gran/Teoria: 13h Grup petit/Laboratori: 10h Aprentatge autònom: 33h
Descripció: Conceptes generals. Actuacions i utilització en diferents àmbits: agronòmics, sòls contaminats... Bioprospecció de sistemes biològics amb capacitats potencials de biorremediació. Activitats vinculades: Activitat 1 classes d'explicació teòrica Activitat 2: proves individuals d'avaluació Activitat 3: estudi de casos	

390335 - BRA - Bioremediació Ambiental

Planificació d'activitats

ACTIVITAT 1: CLASSES D'EXPLICACIÓ TEÒRICA	Dedicació: 101h Grup gran/Teoria: 38h Aprenentatge autònom: 63h
ACTIVITAT 2: PROVES INDIVIDUALS D'AVALUACIÓ Descripció: Prova individual a l'aula sobre els conceptes teòrics i d'aplicació de l'assignatura relacionats amb els objectius d'aprenentatge de tots els continguts de l'assignatura . Material de suport: Enunciats Descripció del lliurament esperat i vincles amb l'avaluació: Resolució de la prova Objectius específics: Valorar l'assoliment dels objectius d'aprenentatge de l'assignatura així com les competències específiques associades	Dedicació: 2h Grup gran/Teoria: 2h
ACTIVITAT 3: ESTUDI DE CASOS	Dedicació: 49h Grup petit/Laboratori: 20h Aprenentatge autònom: 29h Descripció: Es faran diferents tipus d'activitats que comprenen: a) Assaig de microencapsulació de llevats en esferes d'alginat de calci i comprovació de l'activitat fermentativa realitzat en el laboratori b) Plantejaments i treballs amb supòsits relacionats amb els continguts 1 i 3 resolució de problemes a l'aula. c) Plantejament, seguiment, i elaboració de resultats de diferents assajos a laboratori del potencial bioremediador de vegetals. Elaboració d'un document amb format de treball científic basat en aquesta activitat.

Sistema de qualificació

N1: Qualificació de l'avaluació per proves

N2: Qualificacions de l'avaluació d'estudi de casos (activitat3). Relacionats amb els continguts 2 i 3: 0,10; relacionats amb el contingut 4: 0,25.

N final: $0,65N1 + 0,35N2$.

390335 - BRA - Bioremediació Ambiental

Normes de realització de les activitats

Les tasques s'han de lliurar en el termini establert.

Treballs en grup:

- La grandària dels grups no seran mai més grans que el que indiqui el professor, i la composició del mateix es notificarà al inici de l'activitat i no podrà ser modificat.
- En els treballs de grup tots els membres del grup han d'haver participat en la realització de les activitats i han d'haver après qualsevol aspecte relacionat amb l'exercici que se signa.

Bibliografia

Bàsica:

Atlas, Ronald M.; Bartha, Richard; Guerrero, Ricardo. Ecología microbiana y microbiología ambiental. 2a ed. Madrid: Addison Wesley, 2002. ISBN 8478290397.

Alexander, Martin. Biodegradation and bioremediation. 2nd ed. San Diego [etc.]: Academic Press, 1999. ISBN 0120498618.

Eweis, Juana B. Principios de biorrecuperación (bioremediation) : tratamientos para la descontaminación y regeneración de suelos y aguas subterráneas mediante procesos biológicos y físico-químicos. Madrid [etc.]: McGraw Hill, 1999. ISBN 8448125118.

Scragg, A. H. Biotecnología medioambiental. Zaragoza: Acribia, 2001. ISBN 8420009547.

Complementària:

Singh, Shree N.; Tripathi, R. D. Environmental bioremediation technologies. Berlin [etc.]: Springer, cop. 2007. ISBN 3540347909.

Bosch i Serra, Angela D.; Iglesias Fernández, Natividad; Virgili Sanromà, Josep M. Fitoremediació : tecnologia de descontaminació mitjançant plantes. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 2008. ISBN 9788484092766.

Altres recursos:

- RD 9/2005, de 14 de gener, pel que s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i altres criteris i estàndards per la declaració de sòls contaminats

-Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats // DOGC núm. 5524, 11.12.2009

Enllaç web

Associazione italiana per la ingegneria naturalistica
<http://www.aipin.it/>